

การตัดสินใจกลับเข้าสู่ระบบประกันสังคมของผู้ประกันตนมาตรา 39 :

ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนนทบุรี*

Decision-Making Process to Re-enter the Social Security System Under Section 39

: A Case Study of Nonthaburi Provincial Social Security Office

นางสาววารากร คำผล**

Warakon Khamphon

6514830034@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของการตัดสินใจกลับเข้ามาสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 ความคาดหวังของผู้ประกันตนตามมาตรา 39 ต่อประเภทสิทธิประโยชน์ของการประกันสังคม และแนวทางในการส่งเสริมการสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และแนวทางการพัฒนาสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน มาตรา 39 ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้วิธีจากเอกสารและใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยการสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 8 คน ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการตัดสินใจกลับเข้ามาสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 คือ (1) ต้องการใช้สิทธิรักษาพยาบาล (2) ใช้สิทธิประโยชน์ค่าคลอด และสงเคราะห์บุตรต่อเนื่อง (3) ต้องการหลักประกันในชีวิต และ (4) ต้องการสะสมเงินกรณีชราภาพเพื่อใช้ในอนาคต โดยมีความคาดหวังต่อประเภทสิทธิประโยชน์ของการประกันสังคม คือ คาดหวังสิทธิประโยชน์ที่ดี มีความครอบคลุมกว่าเดิม ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่ต้องการนั้นสอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล และแนวทางในการส่งเสริมการสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 ได้แก่ การปรับปรุงพัฒนาทางการประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านแนวทางการพัฒนาสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน มาตรา 39 คือการพัฒนาให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้ประกันตน โดยศึกษาความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ตามสถานภาพและบริบทสังคม

คำสำคัญ : การประกันสังคม; ผู้ประกันตนมาตรา 39; ความคาดหวัง

Keywords : Social Security ; insured person section 39 ; Expectation

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง การตัดสินใจกลับเข้าสู่ระบบประกันสังคมของผู้ประกันตนมาตรา 39:

ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนนทบุรี

**นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในระยะปี 2561 – 2580 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนา และยกระดับแรงงานไทยให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะในเรื่องของสิทธิประโยชน์ที่แรงงานควรได้รับการ ดูแลและคุ้มครองด้วยระบบประกันสังคม รัฐบาลให้มีการขยายขอบข่ายสวัสดิการด้านแรงงานให้มีการ คุ้มครองแรงงานทั้งในและนอก ระบบอย่างเหมาะสม นโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติมุ่งเน้นการพัฒนาคน พัฒนาประชากรที่ด้อยโอกาส ให้มีความมั่นคงในชีวิตได้รับความ คุ้มครองทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม รัฐบาลบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้น พื้นฐาน และพัฒนาระบบสวัสดิการทางสังคมให้มีคุณภาพ รัฐพัฒนาระบบฐานข้อมูลในการคุ้มครอง ทางสังคมให้ครอบคลุมประชาชนทุกคนตามสิทธิและสามารถเข้าถึงบริการอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐมุ่ง สู้การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน และความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยทุกคน

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกในการนำส่ง เงินสมทบเข้า กองทุนประกันสังคมที่เรียกว่า ผู้ประกันตน ซึ่งกำหนดไว้เป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ ผู้ประกันตนภาคบังคับ (Compulsory Insured Persons) หมายถึง ลูกจ้างที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่มีนายจ้างตามกฎหมาย หรือเรียกว่า ผู้ประกันตน มาตรา 33 และอีกประเภทคือ ผู้ประกันตนภาคสมัครใจ (Self - Employed Persons) ซึ่งแบ่ง ออกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้ประกันตนมาตรา 39 หมายถึง ผู้ประกันตนที่เคยเป็นผู้ประกันตน ภาคบังคับมาก่อน แล้วเมื่อสิ้นสุดความเป็นลูกจ้างจึงได้สมัครเป็น ผู้ประกันตนต่อ ส่วนบุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 และมาตรา 39 ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบที่ไม่เคย อยู่ในระบบการจ้างงานมาก่อน เรียกว่า ผู้ประกันตนมาตรา 40

ในช่วงแรกของการดำเนินงาน สำนักงานประกันสังคมได้กำหนดอัตราเงินสมทบสำหรับ ผู้ประกันตน มาตรา 39 ไว้ที่ร้อยละ 1.5 ของค่าจ้างครั้งสุดท้ายก่อนสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง และต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ได้ปรับเพิ่มเป็นร้อยละ 3 ของฐานค่าจ้าง 4,800 บาท ซึ่งเป็นอัตรา ที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน โดยผู้ประกันตน มาตรา 39 ทุกรายจะต้องนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุน ประกันสังคม เดือนละ 432 บาท เป็นประจำทุกเดือน จึงจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ประกันสังคม และการจ่ายประโยชน์ทดแทนของสำนักงานประกันสังคม ในช่วงเริ่มแรกนั้นคุ้มครอง เพียงในกรณีเจ็บป่วยอันไม่เนื่องมาจากการทำงาน กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย และได้เพิ่มสิทธิประโยชน์อย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2541 ได้มีการขยายความคุ้มครองกรณี ชราภาพ และสงเคราะห์บุตร และในปี พ.ศ. 2547 มีการขยายความคุ้มครองในกรณีว่างงาน ซึ่งเป็นการ คุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่ผู้ประกันตนมาตรา 39 มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน เท่าเทียมกับผู้ประกันตนมาตรา 33 ใน 6 กรณี ยกเว้นกรณีว่างงาน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการตัดสินใจเป็น ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 ของผู้ประกันตนตามมาตรา 39 จังหวัดนนทบุรี เนื่องจากการประกันสังคมตาม มาตรา 39 เป็นการประกันตนแบบสมัครใจ โดยมีเงื่อนไขชัดเจนในการกลับเข้าสู่ระบบประกันสังคม หลังจาก การไม่ได้รับการคุ้มครองภายใต้การเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 เพื่อคุ้มครองตัวเอง หรือลด ความเสี่ยงที่จะ เกิดอันตรายต่อตนเอง ผลจากการวิจัยในครั้งนี้มีเป้าหมายที่จะทำให้ผู้ที่เคยเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาก่อน ที่ออกจากงาน หรือไปทำอาชีพอิสระ ได้รับการคุ้มครองจากระบบประกันสังคมมากขึ้น และเป็นแนวทางในการ ส่งเสริมการดำเนินงานขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 ของสำนักงาน ประกันสังคมจังหวัดนนทบุรีได้อย่างทั่วถึง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดความมั่นคงทางสังคม

ความหมายของความมั่นคงทางสังคม

สมาคม ISSA (International Social Security Association) และองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) (อ้างถึงใน เกตน์สิริ อนันต์ชัชวาล, 2552, หน้า 9) ได้กำหนดการให้ความคุ้มครองแก่สมาชิกในสังคมที่เกิดขึ้นในช่วงของการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมอุตสาหกรรมหรือสังคมเมืองเป็นการแสวงหาวิธีการใหม่ๆ มาคุ้มครองสมาชิกในสังคมมิให้ประสบความเดือดร้อน ซึ่งมีสาเหตุจากการขาดรายได้เนื่องจากการเจ็บป่วย การทุพพลภาพ การชราภาพและเสียชีวิต รวมทั้งการให้ความคุ้มครองทางการแพทย์และการช่วยเหลือครอบครัวที่มีบุตร

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันสังคม

หลักการประกันสังคม

ปณิธิ ศิริเขต (2557) อธิบายว่าหลักการประกันสังคม ว่าเป็นโครงการที่ผู้มีรายได้ เช่น ลูกจ้างหรือผู้ประกอบการอาชีพทั่วไปจะต้องจ่ายเงินบางส่วนจากรายได้สมทบเข้ากองทุน ซึ่งเรียกว่า กองทุนประกันสังคม ผู้มีรายได้และจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว เรียกว่า ผู้ประกันตน ซึ่งจะมีทั้งประเภทต้องประกันตนโดยบังคับและประกันตนโดยสมัครใจ กล่าวอีกนัยคือ เป็นความร่วมมือของบุคคลที่มีรายได้ในสังคมเข้ามาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ละฝ่ายล้วนมีความสัมพันธ์ มีผลประโยชน์ร่วมกัน และมีความเสี่ยงต่อเคราะห์ภัย หรือปัญหาความเดือดร้อน อันอาจเกิดขึ้นเช่นเดียวกัน และมีเป้าหมายที่สำคัญคือ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทุกด้านในการดำรงชีวิต และความมั่นคงทางสังคม

ระบบประกันสังคมในประเทศไทย

วัตถุประสงค์กองทุนประกันสังคม

นาริลักษณ์ ศิริวรรณ และ วิจิตรา ประยูรวงศ์ (2565) อธิบายถึง มีวัตถุประสงค์ของกองทุนประกันสังคมว่าเพื่อสร้างหลักประกันและความมั่นคงในการ ดำรงชีวิตให้แก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิต ภายใต้หลักการสำคัญ คือ “การเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข” โดยลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาลร่วมกันจ่ายเงินเข้ากองทุนเพื่อนำไปใช้จ่ายเป็นสิทธิประโยชน์ให้กับผู้ประกันตน มีทั้งหมด 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) ผู้ประกันตนมาตรา 33 สำหรับลูกจ้างในสถานประกอบการ 2) ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 สำหรับผู้ที่เคยเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 มาแล้ว ซึ่งถือเป็นภาคสมัครใจ และ 3) ผู้ประกันตนมาตรา 40 สำหรับผู้ที่เป็นแรงงานนอกระบบ และลูกจ้างที่มีใช้ลูกจ้างในสถานประกอบการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุม คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง เอกสารทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันสังคม
2. การวิจัยสนาม (Field research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. ประชากรของการวิจัย (Population) ได้แก่ ผู้ประกันตนมาตรา 39 ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนนทบุรี
2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2566, หน้า 46) จึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 8 คน ประกอบด้วย
 - 1) ผู้ประกันตนมาตรา 39 ที่เข้ามาใช้บริการในสำนักงานประกันสังคม ช่วงอายุ 20 – 35 ปี จำนวน 2 คน แบ่งเป็น เพศชาย 1 คน เพศหญิง 1 คน
 - 2) ผู้ประกันตนมาตรา 39 ที่เข้ามาใช้บริการในสำนักงานประกันสังคม ช่วงอายุ 36 – 45 ปี จำนวน 2 คน แบ่งเป็น เพศชาย 1 คน เพศหญิง 1 คน
 - 3) ผู้ประกันตนมาตรา 39 ที่เข้ามาใช้บริการในสำนักงานประกันสังคม ช่วงอายุ 46 – 55 ปี จำนวน 2 คน แบ่งเป็น เพศชาย 1 คน เพศหญิง 1 คน
 - 4) ผู้ประกันตนมาตรา 39 ที่เข้ามาใช้บริการในสำนักงานประกันสังคม ช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน แบ่งเป็น เพศชาย 1 คน เพศหญิง 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งกำหนด เฉพาะแนวคำถามที่มีความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 ข้อเท่านั้น โดยที่ไม่มีการกำหนดถ้อยคำ และการเรียงคำถามก่อนหลังอย่างชัดเจน ดังนั้น ในระหว่างสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์สามารถปรับถ้อยคำและการเรียงลำดับของคำถามในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เหมาะกับผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนและ บริบทของการสัมภาษณ์จริงในแต่ละกรณี (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2566, หน้า 51) และสัมภาษณ์เป็น รายบุคคล ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะสอบถามถึงความสะดวกของผู้สัมภาษณ์ ว่าสะดวกให้สัมภาษณ์ ณ สำนักงานประกันสังคม หรือเป็นทางช่องทางสื่อสารทางโทรศัพท์ เมื่อผู้สัมภาษณ์แจ้งถึงเงื่อนไขความสะดวกแล้ว

จึงนัดหมายวันสัมภาษณ์ โดยแจ้งให้ผู้ให้สัมภาษณ์ ทราบก่อนล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์จะใช้การจดบันทึก และบันทึกเสียง โดยก่อนสัมภาษณ์จะขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการจดบันทึกและบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ ก่อนทุกครั้ง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยการรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น ได้แก่

1.1. เอกสารของทางราชการ เป็นเอกสารที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ ในการ ปฏิบัติ เช่น นโยบาย กฎระเบียบ พระราชบัญญัติ คู่มือปฏิบัติงาน ประกาศ คำสั่ง เป็นต้น

1.2. หนังสือทั่วไป ได้แก่ ตำรา คู่มือ เอกสารประกอบคำบรรยาย และเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ความรู้ เป็นต้น

1.3. หนังสืออ้างอิง ได้แก่ สารานุกรม บรรณานุกรม เป็นต้น

1.4. งานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ เป็นต้น

2. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยที่ผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งกำหนดเฉพาะแนวคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1-3 พร้อมอธิบายประเด็นของการสัมภาษณ์ให้ฟังอย่างคร่าวๆ แต่ไม่กำหนดถ้อยคำและการเรียงลำดับของคำถามในระหว่างการสัมภาษณ์ เพื่อให้เหมาะกับ ผู้สัมภาษณ์แต่ละคนและบริบทของการสัมภาษณ์จริงในแต่ละกรณี (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2566, หน้า 51) และ สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ก่อนทำการเก็บรวบรวม ข้อมูล โดยผู้วิจัยจะกำหนดวันสัมภาษณ์ โดยแจ้งให้ผู้ สัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า โดยก่อนสัมภาษณ์จะขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ในการจดบันทึกและบันทึกเสียง การสัมภาษณ์ก่อนทุกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำการศึกษารั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สรุปตามประเด็นสำคัญ
3. ผู้วิจัยมีการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลจากหลายกลุ่ม
4. นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. สาเหตุของการตัดสินใจกลับเข้ามาสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 มีดังนี้

1) ด้วยปัญหาทางด้านสุขภาพ จึงต้องการรับการรักษาทางการแพทย์อย่างต่อเนื่อง ผู้ประกันตนกลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญไปที่สิทธิการรักษาพยาบาล โดยต้องการใช้สิทธิในสถานพยาบาลเอกชนหรือสถานพยาบาลที่ตนคิดว่าดีที่สุดสำหรับตนที่เป็นสถานพยาบาลในความตกลงกับสำนักงานประกันสังคม เนื่องจากความสะดวกและรวดเร็วในการรักษาโดยไม่ต้องรอนานเหมือนโรงพยาบาลรัฐ และมีมาตรฐานการรักษาที่ดี

2) รับสิทธิประโยชน์ค่าคลอด และสงเคราะห์บุตรต่อเนื่อง เช่นต้องการใช้สิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีค่าคลอด และสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร การใช้สิทธิการคลอดและค่าสงเคราะห์บุตรเป็นเหตุผลสำคัญด้วยความลำบากในการหารายได้ในเวลาที่ตั้งครรภ์ การขาดโอกาสในการหารายได้ จึงมองหาสวัสดิการที่จะช่วยเหลือ บรรเทา เยียวยา ในช่วงความเดือดร้อนนี้ ทั้งการประสงค์รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์ ช่วยในการค่าใช้จ่ายในการดูแลบุตรอย่างต่อเนื่องด้วย

3) ความไม่มั่นใจในความพร้อมทางการเงินทั้งในช่วงเวลาปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความกังวลในเรื่องเสี่ยงทางการเงินจากเหตุร้ายหรือเสียชีวิตโดยไม่คาดคิด ความเป็นไปได้ที่เกิดเหตุร้ายหรือเสียชีวิตโดยไม่คาดคิด ซึ่งส่งผลให้ตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 เพื่อมีหลักประกันชีวิตสำหรับตนเองและครอบครัวในกรณีเหล่านี้

4) ฐานะทางการเงินไม่ดีนัก จึงคิดว่าการสมัครมาตรา 39 เป็นหนึ่งวิธีที่จะสะสมเงินไว้ใช้ในอนาคต และหากเสียชีวิต ทายาทและผู้มีสิทธิสามารถนำเงินที่สะสมไว้ มาใช้เยียวยา บรรเทาความเดือดร้อนได้ ถือว่าจะได้เป็นเงินมรดกตกทอดไปแก่ทายาทเมื่อตนเสียชีวิต

2. ความคาดหวังของผู้ประกันตนตามมาตรา 39 ต่อประเภทสิทธิประโยชน์ของการประกันสังคม มีดังนี้

1) คาดหวังการได้รับการรักษาในสถานพยาบาลในความตกลงของสำนักงานประกันสังคมทุกที่ทั่วประเทศโดยไม่โดนจำกัดสิทธิในการใช้สิทธิอยู่เพียงแห่งเดียวเพื่อความสะดวกสบายและความเชื่อมั่นในการรับบริการทางการแพทย์ รวมทั้งมาตรฐานการรักษาทางการแพทย์ที่อยู่ในระดับสูงสุด ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกันตนมาตรา 39

2) คาดหวังในการเพิ่มจำนวนอัตราเงินชดเชยในกรณีเจ็บป่วยและไม่จำกัดจำนวนวันที่สามารถเบิกได้ ผู้ประกันตนคาดหวังที่จะได้รับเงินชดเชยในอัตราที่สูงขึ้นในกรณีที่แพทย์ให้พักรักษาตัวเมื่อเจ็บป่วย และไม่มีมีการจำกัดจำนวนวันที่สามารถเบิกได้ เพื่อบรรเทา เยียวยา ผู้ประกันตนมาตรา 39 ในระหว่างที่ต้องเข้ารับการรักษาทางแพทย์โดยสูญเสียโอกาสในการหารายได้ในการดำรงชีพ

3) คาดหวังในการปรับเพิ่มค่ารักษาในกรณีทันตกรรมและขยายให้มีคลินิกทันตกรรมเพิ่มขึ้น ผู้ประกันตนคาดหวังในการเพิ่มอัตราเงินการใช้จ่ายสิทธิกรณีทันตกรรมเป็น 1 ปีเบิกสิทธิได้สูงสุด 1,800 บาท

และหากในปีนั้น ๆ ใช้สิทธิค่าทันตกรรมไม่ถึงวงเงินที่กำหนดสามารถนำวงเงินที่เหลือไปทบในปีถัดๆไปได้ และการขยายให้มีคลินิกทันตกรรมเพิ่มขึ้นเพื่อความสะดวกสบายในการรับบริการของประกันตนมาตรา 39

4) คาดหวังในการเพิ่มจำนวนอัตราเงินชดเชยในกรณีคลอดบุตรและสงเคราะห์บุตรผู้ประกันตน คาดหวังในการเพิ่มจำนวนอัตราเงินชดเชยในกรณีคลอดบุตรและการสงเคราะห์บุตรเพื่อช่วยเหลือในการเงิน ในสถานการณ์ที่การหารายได้มีความยากลำบาก โดยการเพิ่มอัตราเงินชดเชยที่สูงขึ้น เพิ่มในผู้ประกันตนและครอบครัวสามารถนำเงินดังกล่าวไปเยียวยา หรือบรรเทาสถานการณ์ความเดือดร้อนได้ คาดหวังที่ให้อำนาจสำนักงานประกันสังคมมีให้สิทธิสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมจากการให้เงินสงเคราะห์ในแต่ละเดือนนอกจาก จะต้องการให้เพิ่มเพิ่มอัตราเงินชดเชยและขยายอายุบุตรที่มีสิทธิแล้ว ยังต้องการได้รับการสนับสนุนบุตร ในด้านๆ ด้วย เช่นการสนับสนุนบุตรของผู้ประกันตนในด้านการศึกษาเล่าเรียน

5) คาดหวังในการรับเงินชราภาพในส่วนที่ตนได้นำส่งเข้ากองทุน ผู้ประกันตนนำส่งเงินสมทบ ในอัตรา 432 บาท และคาดหวังเมื่อถึงเวลาที่ตนมีสิทธิตามเงื่อนไขที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด ในการสามารถรับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพได้ จำนวนเงินดังกล่าวที่จะได้รับจะอยู่ในอัตราที่สูงหรือเหมาะสมตามสภาพเศรษฐกิจ ณ เวลานั้น เพื่อให้ช่วงเวลานั้นปลายชีวิตของผู้ประกันตนมีเงินสวัสดิการ เพื่อดำรงชีพ

6) คาดหวังในการให้ความคุ้มครองแก่ทายาทในกรณีที่เสียชีวิต ผู้ประกันตนคาดหวังว่าถ้าหากตน เสียชีวิต ทายาทหรือผู้มีสิทธิจะได้รับเงินสิทธิประโยชน์ และการเยียวยาจากสำนักงานประกันสังคมอย่างดีที่สุด โดยมองว่าผู้ประกันตนในแต่ละคนมีภาระและความรับผิดชอบที่แตกต่างกันไป บางคนอาจต้องมีภาระ เลี้ยงดูคนในครอบครัว หากเสียชีวิตไป ผู้ที่อยู่ในการดูแลจะอยู่ในความลำบาก ไม่ได้รับการดูแล จึงคาดหวัง ให้สำนักงานประกันสังคมมีมาตรการการสงเคราะห์ผู้ที่อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนที่เสียชีวิตในระยะยาว พิจารณาการเยียวยาเป็นเงินสงเคราะห์การเสียชีวิตทั้งแบบเป็นเงินก้อน และเป็นรายเดือน และหากเป็นการ เสียชีวิตจากการประสบอุบัติเหตุ หรือก่อนวัยอันควร ก็ควรมีการเยียวยาในอัตราที่สูงขึ้น

3. แนวทางการส่งเสริมให้สมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และแนวทางการพัฒนาสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนมาตรา 39

- แนวทางการส่งเสริมให้สมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 คือ การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ ของสำนักงานประกันสังคม ทั้งด้านของกฎหมาย ความคุ้มครอง สิทธิประโยชน์ต่าง แนวปฏิบัติ ทั้งรูปแบบการออกไปให้ความรู้ในแหล่งพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ และการสื่อสารผ่านทางช่องทางดิจิทัล และการให้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคม การส่งเสริมและเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 โดยให้ความรู้และเข้าใจในสิทธิและประโยชน์ของการเป็นผู้ประกันตนตาม มาตรา 39 ตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 ได้อย่างมีเหตุผลมากขึ้น ในการช่วยสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้กับผู้สมัคร นอกจากนี้ การส่งเสริมการเข้าถึง ข้อมูลผ่านการประชาสัมพันธ์และการอธิบายเกี่ยวกับกฎหมาย แนวปฏิบัติ และสิทธิประโยชน์ ของการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 เป็นวิธีที่สำนักงานประกันสังคมสามารถส่งเสริมและสนับสนุน ให้ผู้ที่สิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 ตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างเป็นระบบ การจัดประชุมหรือสัมมนาเพื่อสร้างพื้นที่ ให้กับประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสนับสนุนข้อมูล และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

เกี่ยวกับประกันสังคม การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ทางการของประกันสังคม แพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับบริการ สิทธิ และข่าวสารที่เกี่ยวข้องให้กับประชาชน เพราะการที่ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจ ทราบถึงประโยชน์ ข้อดี ข้อเสีย สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการอยู่ในระบบประกันสังคม ช่วยกระตุ้นความประสงค์ที่จะเข้ามาเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39

- แนวทางในการพัฒนาสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนมาตรา 39 มีดังนี้

การพัฒนาสิทธิประโยชน์ผู้ประกันตนมาตรา 39 ต้องคำนึงถึง สภาพเศรษฐกิจ และสังคม ในปัจจุบันและอนาคต ควรมีการปรับขยายสิทธิประโยชน์ตามความเหมาะสมเข้ากับสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ สำนักงานประกันสังคมต้องหาวิธีการในการพัฒนาสิทธิประโยชน์เพื่อให้ออกสนองต่อความต้องการของผู้ประกันตน โดยการพัฒนาควรตั้งต้นจากความต้องการและคาดหวังของผู้ประกันตน แนวทางมีดังนี้

กรณีเจ็บป่วย: การเพิ่มอัตราเงินทดแทนค่าขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย เป็นอัตราที่สูงขึ้น ที่ร้อยละ 70 ของอัตราเงินสมทบเฉลี่ยรายวันของการเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และการไม่จำกัดจำนวนวันของการใช้สิทธิ เพื่อช่วยเยียวยาความจำเป็นในการรักษาตัวและช่วยรับมือกับภาระทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น และสถานพยาบาลที่สามารถเข้าใช้สิทธิประกันสังคม ควรสามารถเข้าได้ทุกที่ ในสถานพยาบาลในความตกลงของสำนักงานประกันสังคม

กรณีคลอดบุตร: การเพิ่มจำนวนเงินชดเชยสงเคราะห์เพื่อคลอดบุตร โดยเพิ่มจำนวนเงินที่สูงขึ้นในอัตราเช่นเดียวกับการปรับเงินทดแทนค่าขาดรายได้เมื่อเจ็บป่วย ที่ร้อยละ 70 ของอัตราเงินสมทบเฉลี่ยรายวันของการเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และจำนวนวันที่ได้รับการชดเชยต้องปรับขยายเพิ่มขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นของผู้ประกันตน

กรณีสงเคราะห์บุตร: การเพิ่มจำนวนเงินสงเคราะห์ต่อเดือนต่อบุตร เป็นเดือนละ 1,000 บาท ต่อ 1 คน โดยไม่จำกัดสิทธิว่าคราวหนึ่งจะสามารถได้รับพร้อมกันกี่คน และขยายอายุของบุตรที่จะได้รับสิทธิ ไปจนถึงจบการศึกษาประถมปลาย หรือมัธยมต้น เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของครอบครัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้อาจต้องพิจารณาเพิ่มเงินช่วยเหลือในส่วนอื่นๆ ไปด้วยเช่นการสนับสนุนบุตรในด้านการศึกษาบุตร

กรณีทันตกรรม: การเพิ่มอัตรารวมเงินในการใช้สิทธิของแต่ละปี และปรับเปลี่ยนเป็นวิธีการเบิกจ่ายแบบแบ่งเป็น 2 รอบใน 1 ปี รอบแรก คือครึ่งปีแรก วงเงินอยู่ที่ 900 บาท และรอบที่สอง คือครึ่งปีหลัง วงเงิน 900 บาท ทำให้ใน 1 ปี มีวงเงินสูงสุดถึง 1,800 บาท และเมื่อหากผู้ประกันตนคนใดที่ใช้สิทธิเบิกกรณีทันตกรรมใน 1 ปีนั้น ไม่ถึงตามวงเงินที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดไว้ สามารถนำวงเงินส่วนที่เหลือดังกล่าว ไปทบในปีถัดๆ ต่อได้

กรณีชราภาพ: การปรับเงื่อนไขการรับสิทธิให้สามารถเลือกได้ว่าจะรับเป็นเงินบำเหน็จหรือบำนาญตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล การเพิ่มสัดส่วนของการเก็บเงินสมทบเข้าส่วนชราภาพ เพื่อเพิ่มจำนวนเงินสะสมที่ได้รับสิทธิ เพิ่มช่องทางการเลือกออมเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ประกันตนที่คาดหวังจะได้เงินส่วนชราภาพในจำนวนที่สูงขึ้น มีโอกาสในการออมเพิ่มเติม โดยเงินออมดังกล่าวที่ผู้ประกันตนสมัครใจนำส่งเพิ่ม ให้ไปรวมกับจำนวนเงินส่วนที่เป็นชราภาพ ทำให้เมื่อผู้ประกันตนมีสิทธิตามเงื่อนไขการรับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ได้รับในสัดส่วนและอัตราเงินที่สูง และหากผู้ประกันตนมีความจำเป็นต้องนำเงินออกมาใช้ก่อน

สำนักงานประกันสังคม ควรมีมาตรการให้เบิกออกมาใช้บางส่วนได้ ตามความเหมาะสม และปรับเปลี่ยนเงื่อนไขให้ผู้ประกันตนมาตรา 39 สามารถรับเงินชราภาพได้โดยไม่ต้องลาออกจากการเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39

กรณีเสียชีวิต: การจ่ายเงินชดเชยให้กับทายาทของผู้เสียชีวิตเพื่อช่วยเหลือในการรับมือกับความสูญเสียและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเสียชีวิตของผู้ประกันตน มาตรการเพิ่มเติมในการเสียชีวิต เช่น เสียชีวิตจากการประสบอุบัติเหตุ เพิ่มอัตราเงินชดเชยการเสียชีวิต พิจารณาจ่ายเงินชดเชย ทั้งในรูปแบบของทั้งเงินก้อน และเป็นรายเดือน ตามความเหมาะสม และเงื่อนไขของแต่ละครอบครัว

อภิปรายผล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สาเหตุของการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุหลักที่ทำให้ผู้ประกันตนมาตรา 33 เมื่อสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน ตัดสินใจในการกลับเข้าระบบประกันสังคม โดยการสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 ด้วยเหตุที่ต้องการมีหลักประกันในชีวิต ผู้ประกันตนได้คำนึงถึงประโยชน์ของสิทธิที่จะได้รับและความสำคัญกับสุขภาพของตนเอง มุ่งให้ตนเองมีสถานะที่ดีอันส่งผลต่อการดำรงชีวิตไม่ว่าจะเป็นสุขภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ สิ่งแวดล้อม ศาสนาและวัฒนธรรม การศึกษา และความต้องการพื้นฐานด้านปัจจัยสี่ ซึ่งความต้องการเหล่านี้มีความสัมพันธ์ กับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้น โดย Abraham H.Maslow (1940, อ้างถึงใน รัฐศิริินทร์ วังกานนท์, 2566, หน้า 18) โดยมีความสัมพันธ์กับความต้องการขั้นที่ 2 หรือความต้องการความมั่นคงของมนุษย์ คือ มนุษย์เมื่อมนุษย์รู้สึกถึงความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินก็จะแสวงหาความรักและสังคมซึ่งเป็นความต้องการในลำดับถัดไป และสาเหตุที่ต้องการหลักประกันในชีวิต ยังสอดคล้องกับแนวคิดหลักการประกันสังคมของจำลอง ศรีประสาธน์ (จำลอง ศรีประสาธน์, 2540) ที่กล่าวว่า การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือตนเองและร่วมรับผิดชอบ ด้วยการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนกลางหรือกองทุนประกันสังคม เพื่อให้สมาชิกสามารถเบิกเงินจากกองทุนไปใช้จ่ายในกรณีที่ต้องขาดรายได้ อันเนื่องจากเหตุการณ์ไม่คาดคิด เช่น เจ็บป่วย ทูพพลภาพ เสียชีวิต เป็นต้น

ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประกันสังคม (วรชัย แสนสระ, 2551, หน้า 103) ที่จะให้เป็นหลักประกันความมั่นคงของประชาชนให้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความปกติสุข แม้จะตกอยู่ในภาวะที่ทำให้ต้องสูญเสียรายได้ทั้งหมดหรือบางส่วน หรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ โดยมีหลักการสำคัญในการให้ประชาชนผู้มีรายได้แต่ละคนได้มีส่วนร่วมช่วยตัวเอง ครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลผู้มีรายได้ในสังคม โดยร่วมกันเสี่ยงภัยหรือช่วยเหลือบำบัดความเดือดร้อนทุกข์ยากซึ่งกันและกันระหว่างผู้มีรายได้ในสังคม โดยสมาชิกผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมร่วมกันเสี่ยงภัยโดยการออกเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เพื่อนำมาจ่ายเป็นประโยชน์ทดแทนให้แก่สมาชิกผู้ประกันตนเมื่อเกิดเคราะห์กรรมหรือได้รับความเดือดร้อน เช่น ประสบอันตราย เจ็บป่วย คลอดบุตร ว่างาน ชราภาพ เป็นต้น ทั้งนี้ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยเงินที่เรียกเก็บนี้ หากเป็นกรณีเก็บจากผู้ทำงานรับจ้าง ก็อาจให้นายจ้างจ่ายสมทบส่วนหนึ่ง และในบางกรณีรัฐบาลจ่ายสมทบด้วย นอกจากนี้สาเหตุของการสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 ด้วยเหตุต้องการสิทธิประโยชน์จากประกันสังคม และรักษาสวัสดิสถานพยาบาลประกันสังคมไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกร ดวงเงิน (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในงานด้านการประกันสังคมมาตรา 39 ของแรงงานภาคสมัครใจ กรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา โดยหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39

ผลการวิจัยพบว่า การสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 เพื่อรับสิทธิประโยชน์ทั้ง 6 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ เสียชีวิต สงเคราะห์บุตร และชราภาพ โดยรัฐบาลจะเก็บเงินเข้ากองทุนประกันสังคม ในอัตรา 432 บาทต่อเดือน สามารถที่จะเลือกสถานพยาบาลเอกชนหรือสถานพยาบาลที่ดีว่าดีที่สุดและเป็นโรงพยาบาลในความตกลงกับประกันสังคมเป็นสถานพยาบาลตามสิทธิได้ ผู้ประกันตนมาตรา 39 บางราย เป็นบุคคลที่ไม่มีสิทธิประโยชน์มากมาย นำส่งเงินสมทบจนกระทั่งเกษียณ เพื่อหวังให้เงินส่วนนี้เป็นมรดกแก่ ทายาทและผู้มีสิทธิ หากผู้ประกันตนเสียชีวิตทายาทและผู้มีสิทธิจะได้รับค่าทำศพ เงินสงเคราะห์ตาย และเงินบำเหน็จชราภาพ อีกทั้งขั้นตอนการสมัครผู้ประกันตนมาตรา 39 ไม่ได้ใช้ผลการตรวจร่างกาย มาประกอบการพิจารณา จึงเหมาะสำหรับผู้ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังหรือมีการรักษาต่อเนื่องและต้องการใช้สิทธิ ประโยชน์และรับการคุ้มครองจากประกันสังคม

2. ความคาดหวังของผู้ประกันตนมาตรา 39 ต่อประเภทสิทธิประโยชน์ของการประกันสังคม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกันตนมาตรา 39 ต้องการสิทธิประโยชน์ที่ดีกว่าเดิม ซึ่งสิทธิ ประโยชน์ที่ต้องการนั้นสอดคล้องกับรูปแบบการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล เช่นผู้ที่ใช้สิทธิโรงพยาบาลเป็นประจำ คาดหวังให้สามารถเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลของประกันสังคมได้ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ผู้ที่ใช้สิทธิการเบิก สงเคราะห์บุตร ค่าคลอด ทันตกรรม คาดหวังให้สำนักงานประกันสังคมปรับเปลี่ยนเงื่อนไขของสิทธิประโยชน์ ให้ดีขึ้น ขยายอัตราเงินทดแทนให้มากขึ้นเหมาะสมต่อสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับทฤษฎีความคาดหวังโดย Victor Vroom (2005, อ้างถึงใน รัฐศิริรินทร์ วังกานนท์, 2566, หน้า 22) คือ การที่ผู้ประกันตนมาตรา 39 สมัครใจนำส่งเงินสมทบด้วยตนเองในอัตรา 432 บาท ทุกเดือน ย่อมมีความคาดหวังที่จะได้รับสิทธิในมาตรฐานที่ดีที่สุด เหมาะสมกับตนเอง ตอบสนองต่อความต้องการและบริบท การใช้ชีวิตประจำวันของตนเอง โดยหวังอย่างยิ่งว่าประกันสังคมจะสามารถเยียวยา บรรเทาความทุกข์ยาก และเดือดร้อน ให้ลดน้อยลงไปได้ และหากได้รับผลประโยชน์และผลตอบแทนตามที่ประสงค์ไว้ จะก่อให้เกิด ความพึงพอใจในผลลัพธ์และความคุ้มค่าในสิ่งที่ตนกระทำ

นอกจากนี้ในประเด็นที่มีความคาดหวังต่อสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตร สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ภัทรนิพิท ร่วมพร (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ประกันตนต่อการขยายความ คุ้มครองประกันสังคมสู่คู่สมรสและบุตร ที่พบว่าผู้ประกันตนต้องการให้การขยายความคุ้มครองครอบคลุมถึง บุตรที่บิดาและมารดาจดทะเบียนสมรสกัน และสำหรับผู้ประกันตนที่โสดซึ่งไม่ได้รับสิทธิจากการขยายความ คุ้มครองนี้ ต้องการให้ปรับสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ หรือนำเงินในส่วนของบุตรหรือคู่สมรสมาจ่ายคืนในกรณี ชราภาพ ทั้งยังต้องการให้ประกันสังคมเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีทันตกรรม และการเพิ่มโรงพยาบาล ประกันสังคมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสอดคล้องคล้อยกับแนวทฤษฎี ERG (1972, อ้างถึงใน รัฐศิริรินทร์ วังกานนท์, 2566, หน้า 19) ที่พัฒนาโดย Alderfer โดยความต้องการขั้นแรก คือ E หรือ Existence หมายถึงการมีชีวิตอยู่ ซึ่งมีที่มาจากความต้องการลำดับที่ 1 (ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพ) บวกกับความต้องการในลำดับที่ 2 (ความต้องการความมั่นคง) R หรือ relatedness หมายถึงความผูกพัน มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ เป็นความต้องการที่มาจากความต้องการทางสังคม

3. แนวทางในการส่งเสริมการสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 และแนวทางการพัฒนาสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน มาตรา 39

- แนวทางในการส่งเสริมการสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานประกันสังคมควรปรับปรุงพัฒนาทางการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพื่อกระตุ้นความต้องการให้มีผู้สนใจมาสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 มากขึ้น โดยสำนักงานประกันสังคม นั้น ขาดการประชาสัมพันธ์ที่จะให้ความรู้ ข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายประกันสังคม และที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 โดยการมีความรู้ ความเข้าใจดังกล่าว จะเป็นส่วนที่ทำให้เกิดความสนใจ และต้องการเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภา พรสิริพงษ์ และคณะ (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ประกันสังคม: ความพร้อมของโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานประกันสังคมที่สำคัญ คือ ผู้ประกันตนไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประกันสังคม ไม่ทราบสิทธิและประโยชน์ที่ตนพึงได้รับและในส่วน ของสำนักงานประกันสังคมไม่ค่อยมีการชี้แจงเรื่องการประกันสังคม เช่น ระเบียบกฎเกณฑ์ วิธีปฏิบัติให้ ผู้ปฏิบัติงานแต่ละฝ่ายทราบ โดยเฉพาะเมื่อมีการออกกฎระเบียบใหม่ หรือมีการเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่กลไกภาครัฐจะต้องดำเนินการชี้แจง ประชาสัมพันธ์อย่างชัดเจน ทัวถึงและต่อเนื่อง เกี่ยวกับสิทธิที่แรงงานพึงได้

โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีได้มีสัญญาจ้างเป็น ลายลักษณ์อักษร อาจเป็นผู้ที่ขาดโอกาสในการรับรู้และเชื่อมโยงกับการทำงานของภาครัฐได้ง่าย จึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสื่อสารให้กลุ่มเหล่านี้ได้รับทราบข้อมูลซึ่งจะเป็นอีกหนทางหนึ่งของการลดความ คาดหวังของแรงงานนอกระบบได้ด้วยจากการสร้างความพึงพอใจให้กลุ่มแรงงานนอกระบบนี้มากขึ้น และ สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร (ศลิษา โสภสถิตย์, 2562, หน้า 20) กล่าวสรุปไว้ว่า พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารนั้น ให้ความสำคัญกับการสื่อสารของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์ อาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องหลักเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมของตนเองและเพื่ออยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมและข้อมูลข่าวสารก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของ มนุษย์ บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากย่อมมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์โลกได้ ดีกว่าคนที่เปิดรับข่าวสารน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ใ้ว่าบุคคลจะเปิดรับข่าวสารทุกทางที่ผ่านเข้ามาทั้งหมด แต่ จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนของที่คิดว่ามีประโยชน์กับตนเอง

ดังนั้น ข่าวสารที่ผ่านไปยังบุคคลจากช่องทางสื่อสารต่าง ๆ นั้น มักจะถูกคัดเลือกตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจมีประโยชน์และเนื้อหาเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้รับสารจะเป็นข่าวสารที่ ก่อให้เกิดประโยชน์และความสำเร็จในการสื่อสาร การแนะนำให้ทางสำนักงานประกันสังคมเร่งให้ความสำคัญ กับการประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทางของการสื่อสาร เพื่อให้ประชาชนรับรู้ เข้าใจ มีข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงาน ประกันสังคม ซึ่งก็ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศลิษา โสภสถิต (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง *แนวทางการ สื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลของสำนักงานประกันสังคม* โดยได้สรุปแนวทางการพัฒนาการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลของ สำนักงานประกันสังคมเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ดังนี้ ควรทำการสื่อสารแบบสองทาง เพื่อให้ สามารถสื่อสารกับผู้ใช้บริการหรือผู้ประกันตนได้ในทันที รวดเร็ว และเป็นการสื่อสารแบบเรียลไทม์ มีการทำ แบบสอบถามสำรวจความต้องการ ความพึงพอใจและพฤติกรรมของผู้ใช้บริการว่ามีการใช้งานผ่านสื่อดิจิทัล รูปแบบไหนเพื่อที่จะสามารถกำหนดเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอสื่อและช่องทางในการใช้งานสื่อดิจิทัลให้ตรง ต่อความต้องการและความสนใจของกลุ่มผู้ใช้บริการในแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพข้อมูล

ข่าวสารของสำนักงานประกันสังคมไม่ว่าจะเป็นคู่มือผู้ประกันตน สิทธิประโยชน์ กฎหมาย ระเบียบแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการเบิกสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ควรมีการอัปเดตให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ผู้ใช้บริการที่เข้ามาใช้งานผ่านสื่อดิจิทัล ควรมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น แพลตฟอร์มออนไลน์หรือออฟไลน์ เนื้อหาการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานประกันสังคม ควรเป็นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย กระชับ และเป็นเนื้อหาที่สร้างการจดจำ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ การประเมินและติดตามผลการใช้งานผ่านสื่อดิจิทัลของผู้ใช้บริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอสื่อและช่องทางการใช้งานสื่อดิจิทัลให้ทันสมัยตรงตามความต้องการและพฤติกรรมของกลุ่มผู้ใช้บริการในแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

- แนวทางการพัฒนาสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน มาตรา 39

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนมาตรา 39 คือการพัฒนาให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้ประกันตน โดยศึกษาความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ตามสภาพ และบริบทสังคม การเพิ่มสิทธิประโยชน์ในกรณีเจ็บป่วย เพื่อให้ตอบสนองต่อผู้ประกันตนที่มีปัญหาทางด้าน สุขภาพที่มีความจำเป็นต้องใช้สิทธิการรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยการเพิ่มและขยายขอบเขตการคุ้มครอง พิจารณาความเป็นไปได้ทางการปรับปรุงวิธีการใช้สิทธิสถานพยาบาลในความตกลงประกันสังคม สอดคล้อง กับงานวิจัยของกิตติ ธรรมสวัสดิ์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การรับรู้และความคาดหวังเกี่ยวกับสิทธิ ประโยชน์กองทุนประกันสังคม ของแรงงานนอกระบบ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่ากรณีประสบ อันตรายหรือเจ็บป่วย ส่วนใหญ่แรงงานนอกระบบคาดหวังในรัฐบาลมีการจ่ายเงินชดเชยที่ดี เพิ่มจำนวน เงินมากขึ้น ให้การช่วยเหลือโดยการจัดกองทุนรักษาพยาบาลกรณีที่ไม่สามารถทำงานได้เนื่องจากเจ็บป่วย ส่วนกรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร และทันตกรรม พัฒนาสิทธิประโยชน์และช่วงระยะเวลาการจ่ายสิทธิ ประโยชน์ตามที่เหมาะสมต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจ เพิ่มจำนวนการจ่ายประโยชน์ทดแทนในอัตราที่สูงขึ้น ขยายระยะเวลาการคุ้มครอง เพื่อให้ผู้ประกันตนรวมทั้งครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กรณีชราภาพ และ เสียชีวิต มีมาตรการที่ยืดหยุ่น คำนึงถึงความต้องการ และความจำเป็นของผู้ประกันตน การไม่จำกัด และบีบบังคับทางระเบียบปฏิบัติให้ต้องสิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 เพื่อใช้สิทธิในการรับเงินชราภาพ ปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนสามารถที่จะเลือกได้ว่าจะรับเป็นเงินบำเหน็จหรือบำนาญ ตามความตัดสินใจของ ผู้ประกันตน เปิดช่องทางการสะสมเงินชราภาพเพิ่ม เพื่ออัตราเงินสะสมชราภาพของผู้ประกันตนได้มีส่วนร่วม ที่เหมาะสมตามความต้องการ กรณีเสียชีวิต คำนึงถึงทายาทและผู้มีสิทธิการรับสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน ไม่เพียงแต่เป็นการจ่ายก้อนเดียวแล้วเสร็จสิ้น ควรพิจารณาการเยียวยาในระยะ โดยคำนึงถึงความจำเป็น ความสามารถในการดำรงชีพของทายาทและผู้มีสิทธิการรับสิทธิ

การพิจารณาการให้ประโยชน์ทดแทนเพิ่มในกรณีผู้ประกันเสียชีวิตจากการประสบอุบัติเหตุหรือเหตุ อันไม่คาดคิด โดยแนวทางการพัฒนาสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เหล่านี้ สอดคล้องกับบทสรุปเชิงนโยบาย ใน แนวทางการพัฒนาระบบประกันสังคมของนารัลักษณ์ ศิริวรรณ และวิจิตรา ประยูรวงษ์ (2565) ได้นำเสนอ ปัญหาการประกันสังคมไว้ว่า ปัญหาการจ่ายประโยชน์ทดแทนบำนาญชราภาพ ซึ่งเป็นเงินออมที่เก็บไว้ใช้ใน ยามชรา สำหรับ ผู้ประกันตนในบั้นปลายของชีวิต แต่ด้วยจำนวนเงินประโยชน์ทดแทนบำนาญชราภาพที่จะ ได้รับ เมื่อคำนวณจากอัตราร้อยละ 20 ของค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย พบว่า หากคิดฐานเงินเดือนที่ 15,000 บาท อัตราสูงสุดที่ผู้ประกันตนจะได้รับในปัจจุบันอยู่ที่เดือนละ 3,000 บาท และหลังจากส่งเงินสมทบ ครบ 180 เดือน ผลประโยชน์จะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1.5 เมื่อผู้ประกันตนมีการจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้นทุก 12 เดือน

ยังถือว่าเป็นจำนวนเงินที่ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต ซึ่งไม่เพียงพอแก่การดำรงชีพของผู้ประกันตน เนื่องจากอัตราค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับการที่ต้องใช้เงินที่มากขึ้นในการดูแลสุขภาพเมื่อยามชราภาพ เงินบำนาญเพียงเล็กน้อยจึงไม่อาจรองรับกับค่าใช้จ่ายที่มีอยู่ในปัจจุบันและจะสูงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคตได้ ทั้งนี้ เสถียรภาพและความยั่งยืนของการบริหารจัดการกองทุนบำนาญชราภาพ ซึ่งเป็นกองทุนที่รัฐไม่ได้จ่ายสมทบ และเนื่องจากประเทศไทยกำลัง จะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ในขณะที่อัตราคนเข้าสู่ตลาดแรงงานจะส่งผลต่อเงินกองทุนที่มีสัดส่วนน้อยลง หากไม่มีการปรับปรุงเงื่อนไขและรูปแบบการบริหารจัดการกองทุนในอนาคต เงินสะสมของกองทุนเพื่อการชราภาพของผู้ประกันตนจะไม่เพียงพอ และจะกลายเป็นภาระของประเทศต่อไป

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา เฟ่งรุ่งเรืองวงศ์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม พบว่า ผลการวิเคราะห์แนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตนจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญในเสนอแนะเป็นด้าน ๆ โดยด้านสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ควรจัดทำสวัสดิการให้ผู้ประกันตนที่ชราภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ประกันตนให้ได้มีสวัสดิการรองรับเพิ่มขึ้นจากเดิม ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ควรสนับสนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีผู้ประกันตนประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยได้ทันทั่วถึง เพื่อให้ผู้ประกันตนรู้สึกว่าการตนเองได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแล ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร ควรเพิ่มสิทธิการใช้สิทธิขอรับประโยชน์เป็นจำนวนบุตรที่มีตามความเป็นจริง และจัดหาสวัสดิการให้กับบุตรผู้ประกันตนในเรื่องต่างๆ เช่นค่าเล่าเรียน ค่ารักษาพยาบาล และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ควรเพิ่มการดูแลและรักษาผู้ประกันตนกรณีคลอดบุตรให้เพิ่มมากขึ้นรวมถึงระยะเวลาการลาของผู้ประกันตนก่อนและหลังคลอดบุตร และกรณีเสียชีวิต ควรดูแลทายาทของผู้ประกันตนที่เสียชีวิต โดยดูจากอายุ สถานภาพของทายาทในการดูแลตนเอง หากยังดูแลตนเองไม่ได้ควรจะให้การดูแลทั้งที่เป็นตัวเงินหรือสวัสดิการอื่นที่ช่วยทายาทของผู้เสียชีวิต หากทายาทของผู้เสียชีวิตดูแลตนเองได้ ก็ดูแลตามความเหมาะสมและความเป็นจริง

ส่วนงานวิจัยของกฤตภาส น้อยวงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพของผู้ประกันตนตามมาตรา 39 พบว่า ผลการวิจัยการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ คือ ควรมีการเปลี่ยนสูตรการคำนวณบำนาญใหม่ เนื่องจากสูตรบำนาญที่ใช้อยู่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกันตน โดยควรปรับสูตรการคำนวณบำนาญจากการคำนวณเงินเดือนเฉลี่ย 5 ปี สุดท้ายเป็นตลอดอายุการทำงานแบบมีดัชนี อีกทั้งควรกำหนดให้มีการรับประกันบำนาญขั้นต่ำ จำนวน 5 ปี หากผู้รับบำนาญเสียชีวิตหลังรับบำนาญได้เพียง 1 ปี สำนักงานประกันสังคมควรส่งบำนาญให้ทายาทเป็นการต่อเนื่องอีก 4 ปี จนครบกำหนดขั้นต่ำ 5 ปี และการจะแก้ปัญหาการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพของผู้ประกันตน มาตรา 39 นั้น ต้องได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพราะมีความเกี่ยวโยง กับการออกมาตรการเพิ่มอัตราเงินสมทบ หรือขยายอายุเกษียณของผู้ประกันตน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอแนะดังนี้

1) สำนักงานประกันสังคมควรให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ข้อมูล กฎหมาย แนวปฏิบัติ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของสำนักงานประกันสังคมเพื่อให้เกิดสนใจมาสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 มากขึ้น สิ่งที่สำคัญคือการสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์และความสำคัญของการเป็นผู้ประกันตนในมาตรา 39 เช่น

- จัดทำเนื้อหาของการสื่อสารที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย สร้างเนื้อหาสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เช่น วีดิโอสั้น กราฟิก เพื่ออธิบายถึงประโยชน์ของมาตรา 39 ในการคุ้มครอง การรักษาพยาบาล และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่ผู้ประกันตนสามารถได้รับ

- จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสนใจและการมีส่วนร่วม เช่น การจัดงานสัมมนา การแข่งขันหรือกิจกรรมสันทนาการที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกันตนในมาตรา 39 เพื่อให้การเป็นมาตรา 39 เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้น ก็จะมีส่วนช่วยให้มีความต้องการเข้าสู่ระบบประกันสังคมมากยิ่งขึ้นด้วย

- ใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น โซเชียลมีเดีย สื่อออนไลน์ หรือการโฆษณาผ่านทางสื่อมวลชน เพื่อเผยแพร่ข้อความและเนื้อหาเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกันตนในมาตรา 39 ให้มีการครอบคลุมและเข้าถึงทั้งกลุ่มเป้าหมาย

- ให้ข้อมูลและคำปรึกษา: จัดหาข้อมูลและคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประโยชน์และข้อดีของการเป็นผู้ประกันตนในมาตรา 39 เพื่อช่วยให้ประชาชนเข้าใจและตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนได้อย่างมั่นใจ รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อระบบประกันสังคม โดยการให้ข้อมูลอย่างถูกต้อง ชัดเจน และโปร่งใส เกี่ยวกับการคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ที่พร้อมให้แก่ผู้เข้ารับบริการในมาตรา 39

2) การพัฒนาสิทธิประโยชน์ สำนักงานประกันสังคมควรศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการและสภาพสังคมของผู้ประกันตน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสิทธิประโยชน์ให้เหมาะสม โดยการพิจารณาสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในกองทุนประกันสังคม นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกันตน และกระทบต่อความมั่นคงของกองทุนให้น้อยที่สุด

3) เร่งขยายจำนวนสถานพยาบาลในความตกลงของสำนักงานประกันสังคม เพื่อเพิ่มทางเลือกการใช้สิทธิของผู้ประกันตนมากขึ้น และการตรวจสอบมาตรฐานของสถานพยาบาลอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ประกันตน

4) ปรับเพิ่มเพดานเงินสมทบผู้ประกันตนในมาตรา 39 จากเดิมสูงสุด เพื่อที่วงเงินออมชราภาพและเงินชดเชยค่าขาดรายได้ก็เฉลี่ยออกมาเป็นรายวัน จะได้เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จะได้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และค่าครองชีพที่สูงขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาความเสี่ยงของการพัฒนาสิทธิประโยชน์ประกันตนจากตามความต้องการของผู้ประกันตน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาสิทธิประโยชน์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤตภาส น้อยวงศ์. (2559). การจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพของผู้ประกันตนตามมาตรา 39. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กิตติ ธรรมสวัสดิ์. (2557). การรับรู้และความคาดหวังเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคม ของแรงงานนอกระบบ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เกตน์สิริ อนันต์ชัชวาล (2552). ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้ประกันตนที่มาขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร: กรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 2. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จำลอง ศรีประสาธน์. (2540). การประกันสังคม. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2567, จาก <https://kb.hsri.or.th/dspace/bitstream/handle>
- นารीलักษณ์ ศิริวรรณ, วิจิตรา ประยูรวงษ์. (2565). แนวทางการพัฒนาระบบประกันสังคม สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2567 จาก <https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/603069>
- บุษกร ดวงเงิน. (2566). การนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในงานด้านการประกันสังคม มาตรา 39 ของแรงงานภาคสมัครใจ กรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมจังหวัดชลบุรี สาขาครีราชา. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปณิธิ ศิริเขต. (2557). การประกันสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศรีสยามการพิมพ์.
- ภัทรนิพิท ร่วมพร. (2554). ความคาดหวังของผู้ประกันตนต่อการขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่อุปสรรคและบุตร. สารนิพนธ์ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัฐศิริินทร์ วังกานนท์. (2566). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการและนวัตกรรมในองค์การ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- รุ่งนภา เฟ่งรุ่งเรืองวงษ์. (2564). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม.
- วรชัย แสนสีระ. (2551). มุมมองสะท้อนความคิดนิติบัญญัติ . สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ค้นเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2567, จาก <https://www.senate.go.th>

วิโรจน์ ก่อสกุล. (2566). เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชา PAD 6102 ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐ
ประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต

ศลิษา โสถสถิต. (2562). แนวทางการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลของสำนักงานประกันสังคม.วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

เสาวภา พรสิริพงษ์, อภิญญา บัวสรวง, ดวงพร คำคุณวัฒน์และวชิราภรณ์ วรรณดี. 2535. รายงานวิจัย
ประกันสังคม : ความพร้อมของโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล